

ledes i en gunstig situation med høj beskæftigelse, lav ledighed og overskud på de offentlige finanser. Det har haft betydning for udviklingen i hele landet.

Det har været nødvendigt med en afdæmpning af væksten for at undgå en overophedning af økonomien og lette presset på arbejdsmarkedet. Den økonomiske politik er derfor blevet strammet til, og det vil også i den kommende tid være nødvendigt med en tilbageholdende økonomisk politik. Samtidig er det nødvendigt, at der sker en udvidelse af arbejdsstyrken, så en fornyet opgang ikke bremses af flaskehalsproblemer og uholdbart store lønstigninger, der kan forværre virksomhedernes konkurrenceevne over for udlandet.

I de kommende år bliver en af de væsentligste udfordringer at skabe et mere rummeligt arbejdsmarked med plads til de udsatte grupper på arbejdsmarkedet. Der skal derfor oprettes flere fleksjob og sikres en bedre integration af flygtninge og indvandrere på arbejdsmarkedet, særligt, hvor der kan forudses mangel på arbejdskraft.

4.2. Den regionale arbejdsmarkeds- og erhvervs politik

Med arbejdsmarkedsreformen, som trådte i kraft i 1994, er sket en decentralisering af arbejdsmarkedsindsatsen, således at indholdet i arbejdsmarkedspolitikken bestemmes tættere på virksomhederne og de ledige. Der blev oprettet 14 regionale arbejdsmarkedsråd sammensat af lokale repræsentanter for lønmodtagere, private arbejdsgivere og kommuner. De regionale arbejdsmarkedsråd fik til opgave at prioritere og dimensionere indsatsen i regionerne.

Et hovedformål med den lokalt styrede arbejdsindsats er at forebygge arbejdskraftmangel i virksomhederne, så der ikke opstår flaskehalsproblemer. Flaskehalse kan ud over store lokale konsekvenser få indflydelse på den samlede økonomi. Således kan mangel på arbejdskraft føre til et lønpres med afsmittende effekt for hele arbejdsmarkedet.

Arbejdsmarkedsreformens mere fleksible system, kombineret med rådernes regionale kendskab til arbejdsmarkedet og virksomhederne er langt mere effektivt til at bekæmpe flaskehalse, end det tidligere arbejdstilbudssystem.

Den regionale arbejdsmarkeds politik har ved at medvirke til at øge og forbedre sammensætningen af arbejdsstyrken forbedret mulighederne for at opnå og fastholde en positiv udvikling i

beskæftigelse og ledighed, uden at der opstår mangel på arbejdskraft og inflationære tendenser.

Med det formål at danne grundlag for en bredere vurdering af, om det er muligt og hensigtsmæssigt at fastsætte færre centrale krav til aktiveringsindsatsen er der i en 2-årig periode fra 2000 iværksat forsøg i to AF-regioner - Århus og Ringkøbing. Forsøgsregionerne har fået mulighed for en større grad af frihed til ud fra regionale behov at prioritere en tidlig indsats overfor ledige og til at prioritere mellem de arbejdsmarkedspolitiske redskaber.

Regeringen introducerede med Erhvervsministeriets regionalpolitiske redegørelse i 1995 en nyorientering i den regionale erhvervs politik. Med redegørelsen introduceres en regional erhvervs politik, som er baseret på den enkelte regions særlige ressourcerområder eller styrkepositioner. I stedet for at forsøge at gøre regionerne lige eller ens skal udviklingen tage udgangspunkt i det erhvervsliv, der er i regionen - eller som man ønsker i regionen.

Hermed skete samtidig et skifte væk fra direkte tilskud til virksomheder. Den erhvervs politiske indsats skal sikre, at virksomhederne har de rette rammebetingelser i form af institutionel udbygning, infrastruktur, naturressourcer samt viden og evner. Med de rette rammebetingelser kan virksomhederne udvikle sig og forbedre deres konkurrenceevne.

I det følgende gives nogle eksempler på de instrumenter, der benyttes i den regionale erhvervs politik.

Der er for det første *Erhvervs knudepunkterne*, som blev introduceret med den regionalpolitiske redegørelse i 1995. Knudepunkterne blev introduceret med henblik på at få koordineret beslutninger fra de mange aktører, der er i den regionale erhvervs politik. Knudepunkterne fungerer som dialogforum med politisk deltagelse fra bl.a. amt, kommuner og det regionale arbejdsmarkedsråd og med deltagelse af en række andre erhvervs politiske aktører.

Et andet redskab er de regionale *erhvervsudviklingsprogrammer*. Regionale erhvervsudviklingsprogrammer er udtryk for en samlet strategi med en målsætning for et områdes erhvervs mæssige udvikling og midler til gennemførelse af denne målsætning. Et program består som hovedregel af fire elementer - en samarbejdsaf tale mellem de involverede parter - oftest amtskommuner og kommuner i et erhvervsgeografisk sammenhængende område - analyser af re-